

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Městský soud v Praze**, se sídlem Hybernská 18, Praha 1, v řízení o žalobě na ochranu před nečinností žalovaného ze dne 7. 9. 2012, o námitce podjatosti ve věci sp. zn. 11 A 147/2012 vůči všem soudcům Městského soudu v Praze,

t a k t o :

- I. Všechny soudkyně a všichni soudci Městského soudu v Praze rozhodující dle rozvrhu práce v senátech správního úseku **j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodování ve věci žaloby proti nečinnosti žalovaného ze dne 7. 9. 2012.
- II. Věc **se p ř i k a z u j e** Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

Dle zákona o svobodném přístupu k informacím požádal žalobce Městský soud v Praze (dále jen „žalovaný“) o poskytnutí informací. Žalovaný odmítl informace poskytnout, načež dne 28. 3. 2012 proti takovému vyřízení jeho žádosti podal žalobce stížnost. Tato údajně nebyla v zákonné lhůtě žalovaným vyřízena. Žalobce se proto žalobou ze dne 7. 9. 2013 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného správního orgánu.

Podle § 8 s. ř. s. žalobce vznesl námitku podjatosti všech soudců městského soudu. K námitce se vyjádřila předsedkyně soudního senátu 11A Městského soudu v Praze. Shodně se žalobcem se domnívá, že vzhledem k objektivnímu vztahu soudců k projednávané věci, a to že soudci jsou zaměstnanci soudu, proti němuž žaloba směřuje, je dán důvod pro vyloučení všech soudců věcně příslušného soudu.

Nejvyšší správní soud především posoudil rozsah námitky podjatosti a dospěl k závěru, že se, jak bylo žalobcem správně namítané, týká všech soudců městského soudu. S ohledem na pravomoc soudů ve správním soudnictví se námitka však vztahuje pouze na soudce specializovaných senátů správního soudnictví uvedeného soudu.

Nestrannost a nezaujatost soudce jsou základními předpoklady spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Právo na spravedlivý proces vymezené v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je pak bezpodmínečným prostředkem garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Zdejší soud při výkladu § 8 odst. 1 již dospěl k závěru, že pokud soudce působil u žalovaného v době, kdy správní řízení bylo zahájeno a věc byla rozhodována, je tento soudce vyloučen z projednávání a rozhodnutí o správní žalobě proti takovému rozhodnutí žalovaného. Vyloučení soudce se však nevztahuje pouze na řízení o žalobě proti rozhodnutí, nýbrž i na jiná řízení vedená před správním soudem mezi stejnými účastníky a týkající se právních vztahů mezi nimi, které s tímto správním řízením přímo souvisí. Soudce, který se podílel na projednávání věci u správního orgánu tak zpravidla bude vyloučen i v řízení o žalobě, kterou se účastník správního řízení domáhá ochrany proti nečinnosti správního orgánu (srov. usnesení ze dne 13. 4. 2010, čj. Nao 13/2010 - 68).

Zdejší soud se tak plně ztotožňuje s právními názory, které ve svých rozhodnutích vyjádřil Ústavní soud [např. nález sp. zn. III. ÚS 218/97 ze dne 4. 12. 1997 (N 151/9 SbNU 327) nebo nález sp. zn. IV. ÚS 466/97 ze dne 11. 3. 1998 (N 38/10 SbNU 251)] o rozdělení a přísném oddělení soudní moci na složku jurisdikční a správní. Tyto závěry je nutno při jejich aplikaci posuzovat v kontextu, který vyjádřil Ústavní soud v nálezu pléna sp. zn. Pl. ÚS 18/06 ze dne 11. 7. 2006 (N 130/42 SbNU 13; 397/2006 Sb.). V něm Ústavní soud vyslovil, že „výkon státní správy soudů neodpovídá svojí povahou obecnému vymezení výkonu státní správy. Jedná se v tomto případě o specifickou činnost vykonávanou pouze uvnitř soudní soustavy a podmiňující více či méně vlastní rozhodovací činnost soudů“.

K objektivní pochybnosti o nepodjatosti soudců v situaci, kdy by měli rozhodovat o žalobě proti nečinnosti soudu jakožto správního orgánu, u něhož sami působí, soud navíc odkazuje na svůj rozsudek ze dne 30. 9. 2005, čj. 4 As 14/2004 - 70, v němž uvedl, že „vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoli na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít o jeho nepodjatosti pochybnost“. Na tom soud setrvává i v nyní posuzované věci.

Předseda Městského soudu v Praze měl jako správní orgán o stížnosti žalobce rozhodovat. Soudci specializovaných senátů místně příslušného městského soudu rozhodují u soudu, který je fakticky totožný s žalovaným správním orgánem. S ohledem na tento aspekt věci lze mít důvodné pochybnosti o nepodjatosti těchto soudců. Z popsaných důvodů jsou všechny soudkyně a všichni soudci specializovaných senátů městského soudu vyloučení pro možnou podjatost (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. Nad 3/2012 - 22).

Ze všech těchto důvodů soud námitce o vyloučení soudců specializovaných senátů správního soudnictví vyhověl a rozhodl tak, jak je uvedeno v prvním výroku tohoto usnesení.

Podle § 9 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud přikáže věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát. Vzhledem k tomu, že v projednávané věci byli vyloučeni všichni soudci specializovaných senátů Městského soudu v Praze a nelze tak sestavit senát, Nejvyšší správní soud přikázal věc Krajskému soudu v Praze jako jinému než místně příslušnému soudu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2013

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu